

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 „
Negyed évre 1 „

Szerkesztői iroda és kiadói hivatal: —
hová a lap meg szállított, mint annak
előzetes tárgyszavai kiadások, úgy szólnak
a hirdetések a minden följelentésnek
intézkedés.

n.-debreczeni utca 1470. számú
Figecky-féle ház.

Bérmontion levelek csak lamort kezek
től fogadtatnak el.
A kéziratos nem adnak vissza.

SZABOLCS.

Vegyes tartalmu hetilap.

Megjelenik minden vasárnapon.

(Egyes száma ára 10 kr.)

Kiadó-tulajdonos: Répási István.

Hirdetési díjak:

Minden 4 hasábos polt. az egy soros hirdetésnél 5 kr., többesnél 4 kr.

Terjedelmes hirdetések többesnél hal-
tásos, kedvelőinek följelentek alatt esz-
közlődnek.

Minden egyes hirdetés után kiadó-
díjak 30 kr.

A nyilat. térben minden négy hasábos
gyász- és díj 20 kr.

Az előfizetők, a hirdetések meg-
szabásánál, 20%-nyi kedvezményben
részesülnek.

Nyiregyháza, mártius 28.

A nagy kölcsön kérdése ez idő szeri-
nt már megoldottnak tekinthető.

Ama hosszú vajadás, mely Nyiregy-
háza városának sok ezer forintjába ker-
ült. — valahára véget ért. Az osztrák
földhitel intézet, mint lapunk mult szá-
mában jeleztük, városunk részére nem
ugyan az engedélyezett egy millió ki-
lenzvennégy ezer frtot, hanem csak
800 ezer frtot szavazott meg.

Ezen kölcsön ügylet minőségét mult
számunkban már jeleztük, mai számunk-
ban pedig a feltételekhez szólván, meg-
ismertetve t. olvasóinkkal annak jó és
talán helytelen oldalát.

Városunknak tehát ezen kölcsön
ma már kevés, de okseri gazdálkodás
mellett kijöhet vele. — És itt meg kell
jegyeznünk, miszerint ha ezeltől 5 év-
vel, midőn a város már azon kényszer
helyzetben volt, hogy több rendbeli apró
adósságai törlesztése, új városláza, könt
és fogadó építése végett egy nagy köl-
csönt vegyen fel. — ezen kölcsön fel-
vétele meg nem gátoltatik, azonfelül, hogy
városunk sok dologban haladott volna
előbbre, mint a hol jelenleg állunk,
gazdagabb is lett volna 300 ezer
frttal.

Azonban erről beszélni ma már
késő, hanem térjünk a dologra.

Mint már mondtuk, ~ 800 ezer for-
rintos nagy kölcsön, a jelen viszonyok-
hoz képest csupán egy leend elég a vá-
rosnak, ha a jelenlegi ok-és czélszerit-
len gazdálkodás helyett, egészen új és
a czélnak tökéletesen megfelelő gazdál-
kodást kezdünk. Minthogy már a nagy
kölcsönnek egy mennyiségét, mint tör-
lesztési határidjét ösmérjük, annak mi-
kenti visszafizetéséről is gondolkodhat-
unk, nemcsak, de arról multhatatlan kö-
telességünk is gondolkodni.

Mert — rossz gazda az, a ki
kölcsönt vesz anélkül, hogy ne
tudná előre, miként fogja azt
visszafizetni.

Mi határozottan kimondjuk, hogy
nem vagyunk és nem is leszünk barátja
annak, hogy a város fekvő vagyona,
vagy annak bármelyike is eladás-
sék, ugyszintén soha sem fogunk azok-
kal tartani, kik a jelen gazdálkodási
rendszert továbbra is fentartani kívánják.
Szerény meggyőződésünk szerint,
ámbr teljes lehetetlen a mai korszak-
ban, hogy mindenkinek nézeteivel ta-

lálkozunk, következőkép óhajtanánk a
város összes földbirtokainak rendezését.

Adja ki a város minden föld-
birtokát **40 egymás után következő
évekre** a város polgárainak ha-
szonbérbe, még pedig, hogy egy
a szegény, mint vagyonos polg-
ár vehessen belőle **5, 10, 20, 30,
40, 50 és 100** holdakra felosztva.

Azért javasoljuk pedig 30 évre, mi-
vel a 800 ezer frtos nagy kölcsönt is
ennyi ideig kell letérleszteni.

Nyiregyháza városának van 11,000
hold földje, — holdját 1200 □ ölével
számítva, — ha ezen földek holdját
egyre-másra csupán három, számmal 3
forintot számítunk is évi bériül, kap a
város 40 év alatt minden hold földjéért
120-ával egyszáz husz forintot, s így a
11,000 holdért 1.320,000, szóval egy-
millió háromszáz husz ezer forintot.

Adja ki pedig a város az említett
földbirtokait olyformán a fentirt időre,
hogy annak 40 évi haszonbérét az il-
lető vállalkozók 10, vagy hogy még a
vállalkozó polgárságra nézve is kön-
nyebb legyen, hogy 20 év alatt egyenlő
évi részletekben fizessék le s így 10
vagy 20 év elmúltával a nélkül, hogy
a város meg is érezze, a 800 ezer for-
rintos nagy kölcsön helyesen le lesz
törlesztve, s így nem kényszerítettük
arra, hogy egy hold földjét is el-
adjon.

Megjegyezzük azonban még azt is,
hogy nézetünk csak is úgy valószínű,
hogy daczára annak, hogy a városnak
minden áron oda kell hatni, hogy va-
gyonát, illetőleg vagyonának hasznát a
lehetőleg kimerítse, mégis nem lenne
okseri eljárás, hogy ha a bérbe adandó
földek a polgárságnak méregdrága áron
adhatnák ki, mely által a nép elkedvet-
lenítették, ennek következtében a város
vagyoni saját kezelésére maradna fen.

A város egyéb jövedelmei pedig
egészen házi szükségének fedezésére
levén fordíthatók, még talán a közkölt-
ség fedezése is feleslegessé válhat.

Rözsza.

(Folyt. köv.)

KÖZÜGYEK.

Nyiregyháza város képviselői gyűléséről.

(Vége.)
Nikelszky M. ott lát garanciát, hogy a
küldöttség minden pont szigorúságán amnyit
fog enyhíteni, a mennyit csak lehet és nem

fogja csak úgy könnyelműen aláírni a szerző-
dést. Egyébiránt nem nyugtatja meg Bodnár
nyilatkozata; mert figyelme kell vennünk,
hogy itt nem egy provinciális várossal, hanem
Béccsel van dolgunk, melynek külön törvényei,
külön köz- és egyenes adói vannak.

A vitatott pont még egyszer felolvastatik,
mire általános zaj lett. Hozzá szólottak még: Si-
mon Endre ki a jövedelmi adó fizetését kiköt-
tetni kívánja, hogy melyik helyen fizetessék,
nehogy Ausztriába is és itthon Magyarországon
is megfizetessék velünk.

Gredig Jeremiás, kinek a fent
nevezett banktól már régebbi idő óta van köl-
csön, mindamellett jövedelmi adóba még maig
sem fizetett egy fillért sem, a mitől az lehet
következtetni, hogy az osztrák földhitelintézet
nem fizet jövedelmi adót.

Vidliczky József visszautasítja azon vád-
dat, mintha a küldöttség helytelenül járt volna
el. Nem lehet, ugymond, egy kölcsönt szerző
bizottság sem legelő teendői közé sorolni az
ily apróképek kérdések elintézését. Egyébiránt
mint ő az eredeti német szövegéből kivette, az
osztrák l. h. intézet még eddig nem fizetett
jövedelmi adót és éppen azért áll a feltételek-
ben, hogy „azon esetre, ha az intézet jövedelmi
adóval rovatnék meg, a város a többi járnó-
díjjal együtt tartozik a reá eső részt fel-
küldeni az intézethez.”

Ezen kérdés tisztázását ő is óhajta, ugyan
ezen értelemben nyilatkozik Kovács Gero is.
Elfogadtatván a feltételek, az első pont-
ban a jövedelmi adó helyhez kötésére, a 14-ik
pont pedig azon változtatással, hogy a „le-
felje b b” helyett „le gal á b b” hozandó
be, a káliai háza pedig a városnak mint nem
létező, töröltetni határozottat. A többi pontok
változtatlanul s végleg elfogadtattak.

Ha a s Mór az eddigi küldöttséget meg-
bizatni kéri, hogy a feltételek megállapítá-
sánál a szerződés aláírása alkalmával, kövesse-
nek el mindent azok enyhítésére a város érde-
keiben. Elfogadtattak.

Ezután a gyűlés tagjai felhivatnak a
névszertől szavazásra. Mire az egész gyűlés
— akár a Mária Terézia korabeli országgyűlés
— vitam et sanguinem — egytől egyig
fellépett.

Olvasottat a pénzügyi szakosztály véle-
ményes jelentése, mely szerint 20 ezer forint
kölcön felvételét ajánlja megszavazni, s abból
a kincstár által betáblázott 8 ezer ft. Eizen-
berger féle adót kifizetett és kitáblázati, a
felmaradandó ös-zegből pedig a 800 ezer ftos
kölcön betáblázási költségeire és bélyegeire
szükségeltetven egy nagyrész, azt oda fordítani
és a betáblázás körüli eljárással a közjegyző-
ség, mint kinek különben is legtöbb dolga
leend ezen ügylet körül, javajta megbizni.

A szakosztály véleménye egész terjed-
lemben elfogadtatik.

Vidliczky József határozati javaslata a város birtokai tárgyában.

(Beadtott a város pénzügyi bizottságának ülésében
1876. ik márt. 13.)

„Tekintve azt, hogy a város ingatlan
birtokainak akár egészbeni, akár részbeni el-

dása nem czélszerű, — nem czélszerű nem
csak annál fogva, mert a városnak, mint halha-
atlan erkölcsi testületnek, melynek czéljai és
szükségei nem ideiglenesek, hanem állandók
és maradandók, birtokaira szüksége mindig
lesz, s azok hiányát idővel csak a közkölt-
ség emelése pótolhatná, — de nem czélszerű an-
nál fogva is, mert a város birtokait a mostani
kedvezőlen pénzügyi viszonyok és nyomott árak
mellett, bár csak részben is, jó áron eladni
nem is lehetne:

tekintve azt, hogy a város külső ingatlan
birtokai használása tekintetében eddig létezőt
évről évre földosztási rendszer azokban minden
rendszeres gazdálkodás lehetetlenné
tesz, jelelül pedig tekintve azt, hogy ily rendszer
mellett a föld soha nem javíthatik, mi
azután évek során termő erejének kimerített-
és viszont úgy a földértékek mint jöved-
elmének multhatlan csökkenését eredményezi;
tekintve azt, hogy a városra nehezető
terhek, különösen pedig a törlesztési kölcsön
ily részleteinek pontos fizetése multhatlanul
megkívánja, hogy a város ingatlan javaiiban
egy czélszerű új gazdálkodási rendszer mielőbb
behozaszék;

tekintve azt, hogy ezen új rendszer nem
lehet más, mint hosszú évekre terjedő, lehető-
leg örökös haszonbéri rendszer, miután egye-
dül ily rendszer szolgál annak, ki a földet
műveli, legnagyobb ösztönül arra, hogy jól gaz-
dálkodjék, — egy részről ne szarolja a földet,
másrészt abban befektetéseket tegyen, me-
lyek azután a föld jövedelmének fokozására hat-
nak, és az által a haszonbéri fizetési képessé-
gét is fokozzák;

tekintve továbbá azt, hogy ily haszonbéri
rendszer mellett a földadónak fizetése a haszon-
bérlelőre hátráltatván, ezen, mintegy évi
10,000 ft-ra nagy évenkénti teher a város
költségvetéséből jövőre kiesnék;

tekintve végül azt, hogy ily haszonbéri
rendszer mellett, a város ingatlan birtokai
után biztosabb és nagyobb jövedelem várható:
— a képviselőtestület elhatározza:

1-ór A város ingatlan birtokai használata
tekintetében eddig fennállott évenkénti föld-
osztási rendszer jövőre és pedig lehetőleg a
jövő ősztől kezdve, megszüntetetik.

2-ór A képviselő testület ezen rendszer
helyett a város külső ingatlan birtokainak
kisebbség-nagobb parcellákra való felosztása
alapján (körülbelül 6 catastrális holdtól 100
cat. holdig) egy hosszú időre terjedő, lehető-
leg örökös új haszonbéri rendszert fog életbe
léptetni, mely rendszer módjait és közelebbi
részleteinek kidolgozására a gazdasági-és
jogügyi bizottság bizatnak meg.”

Nyiregyháza mártius 12-én 1876.

Vidliczky József,
bizottsági tag.

További indokolás.

A fentebbi határozati javaslat lényege-
sen össze függ a most kinálkozó földhitelinté-
zeti törlesztési kölcsön tervével.
Ha a város felveszi a fentebbi törlesztési
kölcsönt és az itt javaslatba hozott haszonbéri
rendszert életbe lépteti; — tekintve azt, hogy

— Nem, kegyelmes uram, de a csáká-
nyosok nagyon a koponyákra kaptak.

— Hadd kongassák, nem a kelmedé!
Ilyen volt Zólyomi, s ha Fekete uram el
nem akarta játszani leütöttét éveit haszonta-
lanul, kongattani kelle továbbra is a koponyá-
nyakat.

Ki gondolta volna hát, hogy a besztercezi
halász jobb sorsban részesül társainál.

Hanem azért bírta a sarcot. Ismerte a
vizek, a halak títakit, jobban mint senki más,
s nem egy nyargonc azótt meg a kunyhó
előtt, halat vásárolni a fényes udvarokhoz,
busásan fizetve érte a halásznak.

Aztán meg néha fényes vadászó csapatok
is csörtettek a környéken; ki tudja, ezektől
is nyerhet valamit a halász.

Igy gondolkodtak sokan a beszterceziek.
Pedig hisz nem ebből télt ki a taksa!

A nyargoncok mentől kevesebbet fizet-
tek a pénzből, de igenis a gobombaságból, a
fényes vadászó csapatok sem igen vetődtek a
kunyhóba, legfeljebb egy-egy eltévedt harcos
ilyennek pedig többnyire az öreg halász szok-
totk adni valamit.

Egyszer volt csak a kunyhóban egy ma-
gasabb rangú főúr, az sem fizetett a szállásért
semmit.

TÁRCZA.

Tóth Ede temetésén.

I.
Jöttél — hogy menj! . . . Arasznyi pálya
És hervadhatlan koszorú!
A sir, mely hamvaind bezárja,
Virágainkra nem szorul.

Egész tavaszt viszesz magaddal,
Virág, meleg- és fényozont:
Sohajba, könybe ful el a dal,
Mely végső utadon köszönt!

II.
Mikor kiléptél a homályból
S először láttunk tégedet.
Kopott ruhád, becsült arcod
Regélt egy bus történetet.

S tapra taps jött. Azt hittuk végre,
Derre válik a hora . . .
En istennek, de hogy volt vége,
Most jött meg csak a szomorú

III.
Kicsordult könyünk a kacsaj miatt,
S te halátszút vittál azalatt.

Darabodnál mulattunk szerfelett,
S te számálatad a kínos percekét.

Felzúgott a taps dörgedelmesen,
Jött a rendező: „Szerző nincs jelen!”
Mikor lesz lát, ah, mikor? . . . Tudja ég!
Máved egész — csak pályád töredék!

IV.
Megszéled a mámor kelyhét,
A dicsőség hájtátal!
De van, mi annál édesebb még:
A kéjes percz, mit íltet ad!

Mohón sietve — lázban égve —
Már felig sirban — már halott:
Az alkotásnak gyönyörébe
Fuladt el végső sóhajod!

Kiss József. (.)

A besztercezi halász.

— Regény. —
Irtá: Angyal Gyula.
(Folytatás.)
VIII.
Igy telt nap nap után, év év után, s a
besztercezi halász új hajójában egészen meg-
hosodott.

*) Költményei sajtó alatt vannak és legközelebb
megjelennek. Szerk.

Tekintetes Szerkesztő ur!

E hó 17-én kelt levelemben jelzett szerencsétlenség városunkra csakugyan bekövetkezett. Mert másnap azaz 18-án éjjeli 10 órakor dühöngő szél szárnyain, egy - városunk főbűszét, nekülönben egy másik - szántóföldünkre, védo gátat az árvíz özöme megágya, dulo rohamokban özönlött városunkra s vetéseinkre. Alig néhány perc alatt, óriási magasságra víz alá lönt temetve a város nagy és szebb része, s földmívelő lakos társainkunk legzebb reményekre jogosított vetése.

Az éj sötétségében s a vész hirtelensége miatt senkinek vagyonára még gondolni sem lehetett, bölögnak érez magát - minden szerencsétlenség közeppét is a családó, ha szerelmeivel a roham elől futva megszabadulhatott; csak bánattól dult keblében érzékonyságint akkor, midőn mekkülése után visszajpillantva, látá, hogy azon hajlek, melyben szerelmeivel oly bölög vala, melyért egy egész életet, erőt megtört munka és fáradsalom közt átküzdött, a vízőzón közt már öszeroskadott, neki pedig egész családjának ének idején, mint bűdosonak, embertársainál kell keresni menedéket.

Nincs nyelv, mely kibeszélni, nincs toll, mely esetelni tudná a vészt, a rombolást, mely városunkat írta - Eddigéig mintegy 60-70 ház vízőzónben roskadoza áll. A parochiák udvarán öles víz pompolyóg; az iskolák folyó vízrel, öszeroskadva vannak.

A víz elől menekültek ruha s élelem nélkül futának el, s ha megdondol, hogy vetéseink legnagyobb részétől megfosztattunk, tavasz alá szántani a víz miatt lehetetlen, körülött a kétségbeesés mélységes örvénye tátong.

Isten óvja szegény városunkat több bekövetkezheto szerencsétlenségtől, melytől pedig folytázt rettegünk lehet.

Borus Lajos ref. lelkész.

Irodalom.

* A „Magyarország s Nagyvilág” 13-dik száma a következő érdekes tartalommal jelent meg: Friligrath Ferdinánd (székföpel). - A képes biblia. - A csudalatos történet (folyt). - A montenegrói vadlaka (képpel). - Trapezunti görög és örmény rök (képpel). - Az 1825. po sonyi országgyűlés megnyitása és első ülései (vége). - A lejtőből szivarok hazája. - Két új lisztjaj. - Egyezleg. - Melléklet: Hágyan készülnék az illusztrált lapok képei? (abrával) - Lenni vagy nem lenni. - A hétérol. - Irodalom és művészet. - Közintézetek, egyetek. - Mi új-ág? stb. Ára egész évre 8 frt, félévre 4 frt.

CSARNOK.

Az „Örök világosság”

- Egy vidéki városból. -
Meg ne ijedj négyas olvasó e cizmet szemügyrevé - nem a természet örökvilágosságát indultam elmezni . . . Oh, mert az ember kezek mai napaság m mindenkéltl versenyezhetnek, még az alkotóval is, kinek megmutatják vala, hogy a komor éjszákát nem kellett sötétségben töltöni, s fotogenlám-pák segítségével által meg fényesebbé varázsolható az, mint a napugszár.
Téhat ne ijedj meg. Ház az, melyről én szövelek, egy nagy ház, körülrakva asztalokkal, székekkel, mindenféle emberekkal és mindenféle - kártyákkal.
Midőn e ház megszállott és megkeresztelt, „Örökvilágosság” nevet kapott.
Miert neveztettem e kalendáriumban sehol fel nem található néven, szótól hátorja. A keresztelési ünnepélt megelőzőé csupán egy adat maradt fenn, mely - miután a csecsemő teljesen felszereltetett volt, így szóla Augur az ó szülőjához: - Nyisd fel e ház valamennyi ajtaját,

Mint minden látogatóskor, úgy most is reá szögezték szemekelt.
- Vég nem! - szokta ilyenkor mondani.
Hanem ma szememben a halvány avar világnál sajátosság fény csillogott.
- Nos? - kérdi a halász, - mi újsg.
- Nálam van, mondjátok ti is.
- Nekünk az éjjel vendégünk volt.
- Tudom, II. Rákóczy György, a fejedelem. Tudjátok mit keresett?
- Vadszöött.
- Igen, csakogy e vadat nem fogta meg. A bozontos medve fent van a köpenyegbe.
- Ah, tehát. . .
- Hallgatassok! Ó nem halt meg. Régen itthon lakik, de mint tudjátok is, még eddig mindig hába!
- S most! - kiált fel egyszerre a halászpár.
- Most - meglesz.
Sricsend állott be, oly néma esend, hogy a szivek lüktetését zajgásnak lehetett nevezni.
- Beszélj, - szólt végre a halász.
(Folyt. köv.)

Az elemi iskolák igazgatása a közsegé által választott feltekrina van biva. A tanitók kötelesek ezek határozatainak engedelmeskedni. Az iskolák ezen legalsó felügyelöte felett kizárólag tanfelügyelök állnak Ezek a kultus-miniszteriumtól függenek, mint legfőbb hatóságótl, és az általuk lévo iskolárol jelentést tesznek annak. A püspököknek általános felügyelöi joguk van egyházmegyékben. Két-két igazgató külön felügyel az egész országban az elemi iskolák gymnasztika és ének tanítására (M.-Tanügy.)

Levelezés.

M.-Csenger, 1876. márt. 21-én.
Tekintetes szerkesztő ur!

A „Debrezen” című pólitikai és közgazdasági hírlap folyó évi 46-ik számu vidéki hírek rovatában - mint beces lapja a „Szabolcs” című lap folyó évi február 27-én megjelent számából - azon hírt közli s terjeszti az olvasó közönség elé, mintha „Csengerben a csak nem rég megválasztott ref. lelkész több oda való lakos, mint a bukkott ellenjelölt hívei, a mult hó közepén egy este vasillakkal s botokkal felfegyverkezve, megtámadták azon czélböl, hogy megöljék, s a megtámadott lelkész csak is annak köszönheti életben maradását, hogy még ideje korán sikerült neki észrevétlenül elmenekülni a papi lakról.” Ezen alkalpán már megzafólasa, s városunk több lakóinak megtámadott becsülete megóvása tekintetéből, inditattva érezük magukat - mint megválasztott lelkészünk Nagy Bernát ur pártbívei - kinyilatkoztatni, hogy bár közöttünk a választás alkalmával eltérő véleménykülönbség volt, mindazonáltal a bukkott pártbívei, megválasztott lelkészünk ellen semmiféle erőszak megtámadást nem intéztek, sőt még illezen szóval sem bántalmazta megválasztása óta soha senki sem, melynek nagyobb hitére s a teljes igazsággal felderítése tekintetéből ide csatolva küldjük az elválasztott lelkész urnak saját nyilatkozatát.

Ezzel felkérjük tekintetes szerkesztő urat, sziveskedjék beces lapjában ezen nyilatkozatunk közbehoztása mellett az ily valótlan rágalmozó hírt közöljék velünk tudatni, hogy értesébe adhassuk, miszerint a közönség elibe jövő becsizandó hírei alaposágáról a közlés előtt biztosab tudomást igyekeztek magának szerezni.

Kun József m. k. főbíró.
Osváth György s. k. ref. egyház gondnok.

Tekintetes szerkesztő ur!
Nagy megrökönyéssel olvastam a hírlapból, a fentebbel leirt azon gyaluzatos és közbörtányt okozó hírt, hogy engem több ellenfeleim vasillakkal megtámadva - akartak megölni.

Csengeri pappá lett megválasztásom óta, mely is mult év december 19-én történt, soha senki egyetlenegyel illelen szóval sem bántalmazott. Nem történt, mondom, semmi olyan féle, a mivel legkevésbé is megbántattam volna, s nemcsak hogy eszelekedtettem, de még csak szóval sem sértett meg senki sem. Ebből kifolyólag városunk s egyházunk több tagjainak megsértett becsülete megóvása tekintetéből nyilván kijelentem, hogy a „Szabolcs” című lapban megjelent, melytől lap is átvett, saját személyemre vonatkozó közleménynek egyetlen szava sem igaz.
Bárki lelt legyen ennek közlöje, ilyen hamis és közbörtányt okozó írásairát, a melyből egyetlen szó sem igaz, megérdemli, hogy méltó büntetését elvegye a közönség előtt, cizmeze öt szemtelen, aljas és rágalmozó embernek.

Nagy Bernát, ref. lelkész.

- Hm, nagyon szép tászkája és puskája volt. . . nem emlékszel semmire?
- Az öreg asszonytündőni látszott valamin.
- Megálj csak! - mondá - Nekem úgy tetszik, mintha. . . ej, de hisz ez nagyon régen volt.
- Igen-igen, - vágott szavaiba a halász - nekem is úgy tetszik, mintha a mi vendégünk régen, gyermekkorában láttam volna.
- Megálj csak! - kiált fel a nő, homlokára illesztve ujjait - csakugyan igaz. Ház a magas homlokú ural. . . igen-igen, hisz még mondta is: „itt van fiam György!”
- Magas egék! - rival fel remülten a halász, - a fejedelem a kunyhóban!
- Ráááá. . . de csitt, mintha kopognának.
Kopogtak.
- Nos, - hangzik belőrol, - mi les? - Nyisd ki.
- Nem lehet. Este van. Menj dolgozdra, - Borbála - hangzik tompán kívülről, mit három kopogás követett.
- Ah, a várnagy! - kiált fel [mindkettő, s a kunyhó sajtja feltárolt.
Fekete uram volt, átázott köpenyében burkolva.

tenh mellőzni lehet. Az utóbbit azonban minden tekintet nélkül kell fenntartani, úgy hogy iskolát kell alapítani, vagy legalább egy másik tanitót alkalmazni, mielőtt szaktan fel emelkedik a tanuló száma - Az oktatás a négy elemi iskolákban di nköll. Az iskolai helyiségekre nézve azon 20 év óta alkalmazott rendszabály van gyakorlatban, hogy mindenik tanulóknak, 90 köblányi terjesson, a tantermeknek padlósoznak, legalább 12 lábny magasnak és jó szellözönek kell lenni. Régibb iskolai helyiségeket, a mennyire lehet, ezen rendszabályok szerint kell átalakítani. De semmi esetre sem szabad engedni, hogy egy tanulóra 50 köblányinál kisebb tér jusson. Az oktatás idejének minimuma 246 nap évenként. A mindennapi oktatás ideje egy tanitóra nézve 6 óra. A különböző osztályokban akként rendezendő az oktatás, hogy minden tanuló átlag 3 órány tanulásban részesüljön. A dán elemi iskolákban kötelezett tanítgyárak a vallásnan, olvasás, írás és számolás. Lehetőleg énekekben és tornaszabásban is oktatassék a tanuló. A legelső elemi iskolákban azonban még a szópírás, a történetet és földrajzot is tanítják. A magasabb elemi iskolákban hozzá járul ezekhez a dán nyelv, a természetrajz, és a szántan oktatása. Ezenkívül két elő nyelvet is kell tanítani.

Az elemi tanitók nagyobb része, kiknek száma Dániában körülbelül 2700, a tanítóképezdekből kerül ki, legalább a felső elemi iskolák részére. Ha a tanitók nem egy dán tanítóképezdeben képeztettek, akkor kell, hogy jó sikerrel tegyék le a kiszabott tanitói vizsgát. A tanítóknak, kik elemi leányiskolákban, bizonyos tantárgyakra vannak kinevezve, külön vizsgát tenni kötelesek. Az egyszerű elemi iskolákban alkalmazott tanitókra nézve nincsenek külön rendszabályok. Dániában 4 tanító képezde létezik 250 tanitójelöltszámára. Ezekbe csak a tizenhetedik év betöltése után lehet belépni. A tantályam három évig tart és magába foglalja a magasabb iskolákban köteles minden tantárgyat. A tanitói vizsgálatot csak a 20-dik év betöltésével lehet letenni. Tanítóknak csak 24 éves korukban alkalmazhatók. A tanitók kinevezése vagy a püspök vagy az iskolatanács által történik. - Falusi iskolákra nézve joga van az illető községi tanácsnak három folyamodót ajánlani, kik közül az ily megválasztatik. A tanitók fizetése Kopenhágában egy évenre 1200 korona évenként, mely összeg 2200 koronáig emelkedhetik ha az illetők külön oktatást adnak, vagy mint tanfelügyelők működnek. A vidéken, valamint a királyság többi városában ingadozik az elemi tanitók fizetése 800 és 1200 korona között. A fizetés szabályozásánál a gabona helyi ára szolgál alapul. Az elemi tanitónak fizetésén kívül joga van lakásra és tüzfára. Egyes esetekben egy darab földet vagy takarmányt is kapnak. Ezen jövedelem kívül a tanitók korukhoz képest pótlékot is igényelhetnek, mely évenként 50-100 k. p. lehet. E czérra évenként 70,000 k. p. osztatik ki. Az iskolatanács külön engedelméből nyugdíjazhatók a tanitók, de csak tíz éves szolgálat után. Tíz, egészen husz éves szolgálatig a rendes fizetésnek fel- a nyugdíj, 29 éves szolgálat után két harmada. A tanitók özvegyei és árvái a fizetés $\frac{1}{2}$ -ig részesülhetnek nyugdíjban. A tanitónökök kevesebb a fizetésre, mint a tanitóké, de azért van joguk nyugdíjra és öregségi pótlékra.

Az alsó elemi iskolák alapítása és fenntartása, a fűtés, a szükséges taneszközök beszerzése és kiegészítése, valamint a tanitók fizetése, a közsegéket terheik. Az öregségi pótlék azonban, a nyugdíjait tanitók, özvegyek és árvák számára egy külön iskolalapból vétetnek, a minő minden kerületben van egy. Ezen iskolai alapok mindegyike, - Dániában 21 van, mindössze évenként körülbelül 100,000 koronára rugó jövedelemben részesül. Ennek fele az állampénztárból, fele pedig helyi adók által jön be. A felsőbb elemi iskolák évenként 115 ezer koronáig nyernekö költséget. Az állam ezen említett iskolák czelokra rendelt összegekben kívül évenként átlag csak még 98,000 koronát ad a tanítóképezdek részére.

kezdett; esett, fujt - a halász még mindig nézett Ecsed felé.
- No, elég volt már abból a bűmalósból, térjen be kend már a kunyhóba! - kiáltott ki Örsze anyó.
- De feleségem! - szólt visszatekintve a halász, de azon perczen visszafordult ama egy bizonyos irány felé, én csak azt mondom, hogy. . .
- Bánom is én, akármit mond kelmed, csak jöjjön be már.
Az öreg halász még egyszer arra tekintett, hol már semmit sem látott, aztán megcsöválta fejét és bement.
- Megint vihar! - szólt közönyösen.
- Az ám, és kelmed mégis kűnn ácsorog! Hát a csólnak jól ki van akasztva?
- Miféle csólnak? hát nem mondtam már az este még, hogy kifordultam belöle?
- Igaz biz a', el is fejtettedem.
- Hanem te, anyuk, tudod e, hogy ki volt az éjjel a vendégünk?
- Hát György vadász, így mondta magát.
- Az ám, György vadász, de miféle György! . . . Nem vettél te észre valamit ezen a György vadászon?
- Nem én. Ruháján nem igen árulta el benne a nagy urat.

zen körösn felvétele, illetoleg a város függő adósságainak abból kifizetése után a város által fizetendő kamatok összege a mostaninál kisebb lesz. -
1-ör Idövel folytonosan javulni fog a város pénzügyi mérlege az évi költségvetésben.
2-or. A város ez uton mostani adósságát idövel egészen kifizetheti; és így
3-or. E mellett minden birtokát is megtarthatja.
4-er. Haszonbéri rendszer mellett, ha az helyesen életbe léptetve és szigorú felügyelet alatt lesz, a város ingatlan birtokának értéke folytonosan emelkedni fog, míg ellenben a mostani rendszer mellett bizonyos esökkenésnek indul.
Kelt mint tent.

ISKOLA ÜGY.

- Dánia népoktatás ügye. Dánia társadalmi életében igen örvedetes haladás történt az utolsó tíz esztendőben. E haladás leginkább a kitűnő elemi oktatásnak és részben az újra fellobbanó nemzeti érzelmeknek, továbbá az általános hadkötelezettség jó hatásának és végre a közép osztályok növekedő jólétének eredménye. E haladás legszembetűnőbb bizonyossága az intelligens dán földművelő és munkás osztályban látható. Azon körülmény is sokat nyom a latban, hogy az International mindent felfogató theoriái, és egyáltalában a forradalmi propaganda itt nem gyökerezhetik meg, és csakis elszigetelt, meglehetősen ártalmatlan forrongást idézhetnek elő, mivel az alsó néposztályok ép esze és aránylag megelégedettség elejét vette terjeszkedésének. Többek közt kiemelhetők az itten alakult munkásegyleteket és philantropikus társulatokat, melyek között némelyik tökéletesen el is érte czélját, hogy a i. ocsés, tisztá, minden igénynek megfelelő és egyuttal jövedelmező lakásokat készítsen munkások számára, ughogy különösen a főváros környékén egész új, munkásoktól lakott városrészek keletkezessen és még most is keletkezzen, melyek az alsó osztályoknak csekély lakbértér aránylag nagy kényelmet szolgáltatnak.

A mint azonban már előbb megjegyeztük, Dániában a népoktatás a társadalmi haladás földmütőjának tekinthetők. Ez a tökéletesség igen magas fokán áll, és ha más államok tulszárnyaltak is Dániát a felsőbb oktatás tekintetében, azért e kis országának meg kell adni, hogy Németország mellett az első helyet foglalja el Európa művelt nemzetel között az elemi oktatás dolgában, utóvégre is a lakosság nagy tömegére nézve dönt; és hogy már jó ideje, hogy behozott az általános közenszeriskolázás. A dán lakosság csak kevés százaléka (8-9%) nem tud írni és olvasni és ennek következtében aránylag igen magas az intelligencia foka az országban. Dániában feltétlen közenszeriskolázás alkalmazatik. A szülök és gyámok köztöleve vannak arra, hogy gyermeiket legalább is azon oktatásban részesítsék, melyet a népiskola nyújt. A gyermekeknek a hetedik év betöltésével el kell kezdeni az iskolába való járását és azt a konfirmációt, azaz a 14, vagy 15 évig elkölt folytatni. A konfirmáció csak a vizsgálat letele után történhetik meg. A szülöknek meg van ugyan engedve, hogy gyermekeiket otthon oktatassák az elemi tantárgyakra, hanem ez esetben a nyilvános felévi viz-gáknaál kell köket vetni és ha ezeket jó sikerrel ki nem állják, akkor nyilvános iskolákban kell járniok. A közép rendszabályokhoz nem alkalmazkodik, az pénzbírságot illetetik. Bizony esetekben el lehet a gyermekeket vagy gyámgyermekeket venni szülök vagy gyámjaitól, hogy bizalmi férfiak ügyeljenek a rendes iskolázásra.

Az elemi iskolák vagy egyszerűek vagy magasabbak. Kopenhágában legfeljebb 30 vagy 40 tanítvány lehet egy osztályban. A felállítandó iskolák száma az egész királyságban a következő feltételektől függ: 1.) A tanítványnak nem szabad az iskoláig egy negyed mérföldnél nagyobb utat tenni, és 2.) Egy tanitóra legalább 100 tanítvány oktatása bízható. Az első feltételt ritka lakosságú vidéke-

- A környék azonban azt így hitte.
Pedig hát nem felt biz az sehonnan, csupán abból a gödörből, melyet ezeltől minit egy harmincz évvel, még életének delén aótt azzal a meztelen palossal,mely még ma is ott függött a kunyhó ágas gerendáján.
Mint mondam tehát, napok teltek, évek multak, s a lezajlott harmincz év alatt nagyon sok megváltozott.
Csak a bosszu nem.
A bosszu ép oly lüánglobogott az ezüst haj hullámokkal takart sziv érgében, mint harmincz évvel az előtt, midőn a sólymhalmi romokon felgyuladott.
A bosszu ég; ég olthatatlanul, s nem hül meg, csak ha magát kiönté.
IX.
Emlékezni fog még az olvasó, midőn a kényhő vendége látozott, s a besztereci halász kétkedő pillanatokát vetett utána.
A kised csapat, mely eme fekete mént vezetéken hozta, s melyre György vadász - mint magát nevezé - felült volt; már jó távol haladt, a besztereci halász még akkor is nézett utána.
A felkelő nap tükrét felhök kezdék takarni; a magasban szálló pascirtát a felkelő vihar zavarta meg; a lép vize hullámozni

vond ki azok kulesit, menj velök a Styx vízéhez s dobd le azokat a poklok mélysége fenekére. És úgy történt. Az ajtók kiszögereztek, a kulesok levonattak, a Styx vízéhez vitettek, s annak mélysége fenekére ledobattak. Azóta a vándor, az utózt lélek, a lakás nélküli, a szenvedély beteg, a bagoly, a denevér, s több ily nagyjai a földnek, nem győzik eléggé magasztalni az „Örökvilágosság” jóté- vő sugarát.

Jójj be hát velem nyájas olvasó s tekintsd meg te is e helyet, mely akkor veszi tevékeny- ségének kezdetét, midőn a renyhé lelkék álmodoznak.

Vagy ne, ne jójj be velem. Sokan vannak itt nagyon, kikben tán testvért, rokont, barátot, sőt még férjét is ismernél, s e vizionál- tás felettébb felingerelné örömeidet.

Majd bemegyek én magam. Nekem se testvérem, se rokonom, se barátom, se férjem nincs. Szegény ördög vagyok én, a kinek sem- miye nincs.

— Az óra most üti a 12-öt. Lépjünk be.

Az asztalok a legkülönbözőbb figurákkal foglaltak körül. A buslakodók, a mosolygók, a cáromkodók, a tánczolók, a verselők, a ciz- czogók — egész legió, hősiesen szorongatva „blatt”-jaikat kezökben.

Az egyik asztalnál hárman ülnek; ujjonc- zolnak az egyik, mivel rettenetesen kiáltja, hogy: — bank!

— Tudja e barátom, — szól a bankadó, — mennyi áll a bankban?

— Szükségtelen tudnom! — felel mér- gesen az előbbeni, kinek csinos neje otthon bizony- an aggódik férje hulltétén. — Bankot mondtam! ide a blattot!

A mosolygó bankár átnyújt egy kártyát, mely egészen új, egészen jó volt, csupán egy szemmel több.

— Fucces! — kiált fel az ifju ember, öklével nagyot ütve az asztalra, melyről az ezüst-pénc számtalan darabra pattogott.

— Mit gorbombáskodik az ur! — szól a bankadó, a mosolygó család. — Fizzessen, s azu- tán, ha nem tesztek — menjen.

— Igen! — felel a vesztő, — avagy azt hiszi, hogy nem láttam, midőn a blattot elcsé- rélte!

A bankár tanukat hív, és csakhamar be- bizonyítottat ártatlansága és becsületessége.

— Az ur a beesten! — kiáltják vala- menyien, a bankár czinkosai, kiket azonban senkinek ismer, s kik különféle asztaloknál müködtek. — Fizzessen az ur, aztán — elmehet.

A szegény vesztő látja, hogy nincs menek- vés, megadja magát, s szelid hangon kérdi: — Mennyi állt a bankban?

— Száz harmincz kilencz forint! — felel- nek mindnyájan.

— Az nem igaz! Én csak nyolczvanat láttam, — Igen ám, banknotában, de hát a többi, a mit lesodart az ur, midőn az asztala tött? — felelének még azok is, kik akkor ott sem voltak.

— De nekem nincs annyi pénzem. Nekem csak negyven forintom van, igérem azonban, hogy a többit legfelébb holnapután megadom. — Nem ér semmit — szól a hős — nekem ma kell. Vann az urnak órája, gyűrűje, kabátja, adja ide azt.

— Azt nem tehetem, nóm észrevehetné, s akkor . . .

— Az nekem mindegy.

Erre az óra kivatok, a gyűrű levonatik, elzalogosittatik.

Öh, itt az emberrel nagyon könnyen elbának.

A férj haza megy, s meghökkenve kell látnia családját, kik már rég óta talpon vannak. — Nos kedves férjem, — ilyen korán járnak haza? — Csak egy negyed nyolcz! . . .

— Az nem igaz, kedvesem, — válaszol a férj, — a toronyban most ütötte az ótót.

— Ótót? Hahaha! Ugyan nézd meg csak az — órádat!

A férj félre fordul, mellény-zsebébe nyul kivesszi onnan saját tenyerét, bele tekint, s neje felé fordulva szól: — Igazad van . . . egy negyed nyolcz.

— De térjünk vissza.

A másik asztalnál szintén müködnek. A játék nagyban folyik, az asztalon százak hevernek. — Teremtettél! — kiált fel egy valaki, — minden pénzem elvesztettem!

— Oh, kérem, kérem, — viszonza a má- sik, ki a bankot adja, láttam én még önnel egy csomó bankót.

— Az igaz, de e pénz nem az enyém, holnap erre sokan várnak!

— Se baj, uram. Bátorak a szerencse. A ki mer, nyer. Próbálja meg ön is, hátha ama pénzzel a koczka megfordul.

A vesztő félnek nem kelle sokat beszélni, s mint minden olyan, ő is hitte a szerencse fordulatát.

A játék ismét kezdetét veszi, a forintok szállnak a zsebből, egyik a másik után, de vissza többé egy se tér.

Midőn az utolsó forint is elszórt, a sze- rencsétlen így szól az őt megnyerőhöz: — Uram, ön elnyerte minden pénzemet, s mi több, még azt is, mi sajátom volt. Minthogy azonban holnap e pénzzel roppant teendőim vannak, kérem önt a 300-ból csak ötven forintot kölcsönözöm, s megment a gya- lázattól.

De a nyérő kérésheltem, s megtagadja a kívánt összeget.

A vesztő ismét kér, kezeit össze téve kér . . . mind hiába.

— Ha tudta az ur, hogy az nem volt az ön pénze, miért játszotta el! — szola a hős, székörlé felemelkedve, s elhagyva az „Örök- világosság” ajtáit.

— Mit töprenkedik spectablis? — kérdi a harmadik asztalnál egyik a másikat.

— Mit kérdeget? — válaszol az, — avagy tán nem ön nyerte el pénzemet.

— Szja! barátom — minek játszók.

— Adjon ön egy forintot, domine, — is- tenkedik egy vékony kiált alak, mert nem tudok ebédelni!

— Nincs.

— De hisz ön nyerte el tőlem? . . .

— Szja, barátom, minek játszók!

Ilyen és ilyen dolgok történnek az „Örök- világosság” belsejében, éjre-éjre, akkor, midőn a nagy természetben minden csendes, minden néma.

Midőn aztán a nap feljő, a photogén lán- pák eloltatnak, a vendégek — üresen — ki- tasítottak, de azért az ajtók nem tétnek be, mert hiszen már így is reggel van, s a szállá- nok, hogy este ismét üde legyen, szelidni kell.

Azonban néhány mosolygó alak nem tá- vozik; hozzá ujjajkuk a levegőben hadonázza, ilyenén formán beszélgetnek:

— Te Csóka, — szól az egyik társához, az ő melléknévén — máskor, egyenesebben állj a tükör előtt, illetleg a hátam mögött, különben nem sokat nyernék.

— Ostoba! — kiált fel a szőlőt, — ta- lán nem eléggé jól telegrafioztam? —

— No már Kakuk barátom, hiába beszél- sz Csóka ellen, — szól a harmadik, — őt még is jobban lehet használni, mint ezt a Szarkát itt, ki a helyett, hogy szükség idejében gen- gelyen értené lábomat: rendszeren a tyuksze- memre tapos. Ma is így tett nehányszor, s ezer szerencse, hogy szippensemre az az ur nem figyelt.

— Hanem hát fiuk, — folytatá ismét — ma este aztán okosan, mert a mint vettem észre, a kárvalottokan ismét jó fogás lehet tenni. Ezuttal tehát én azt indítványozom, hogy hagyjunk fel minden tükör és láb- szegéssel, s a helyett inkább szivarozva értesít- sük egymást.

— Hogy-hogy? — kiáltának a jó madarak.

— Nagyon egyszerű. Például: ha én adom a bankot, Csóka barátom szemközt áll ve- lem, fogai közt szivart tartogatta, s egyik- másik kártyájába kandikálva: a balokom már annyival inkább sem fogják ezt észrevenni, mivel ő is játszd, s természetesen: veszt- ni fog. — Na, tehát: látva a mi Csóka barátunk egyik-másik kártyáját: ha az illetők- nek jó blattjuk van, szivartáj szájának közepé- re ereszti, ha pedig gyenge, megtartja azt rendszer helyén, míg látva a bankódo, könnyen tájékozhatja magát.

— Eljen! helyes! Eljen a mi barátunk! — kiáltják előrelátó örömmel, s terhelt zseb- bel elhagyják a — termet, jöregelt kívánva az ásitózó pinczérnek, ki nem bánta volna, ha rég elviszi őket az

Ördög.

Fővárosi hírek.

— Kossuth Lajos, hír szerint újabb levelet küldött, melyben helyteleníti Deák érde- meinek törvénybe iktatását és helyesli a szél- sőből magartatását.

(F. P.) **Egész raja szállt** levegőbe a ka- csáknak. A képviselők állítottak nem keveseb- bet akarnak, mint állandó ingyen vasuti me- netjegyeket, fizetés fölemelést, dijjaink le- foglalhatatlanságát, s az összeférhetlenség némely szakaszainak módosítását stb. — Ezt a képviselők nem akarhatják. Az állandóan ingyen-menetjegy nem is indokolható, mivel a képviselő nem commis voyageur; fizetés- fölemelést nem érdemelnek; a két utóbbira néz- ve pedig meg kell jegyeznünk, sajátságuk- talánok az oly törvényhozási müködést, mely abban állna, hogy első feleben törvényeket ál- kotna, a másodikban azokat törölgétné.

(F. P.) **Eredeti szivarcsémpézset.** Az osztr. államvaspályán utóbbi időkben igen sok gép hozott Magyarországra; a vasuti hivataloknak feltűnt, hogy egy és ugyanazon gózközán bizonyi időközökben a legkülönbözőbb német vasuti állomásokról érkezik ide. Közélebb újból meg- érkezett ama bizonyos kazán, még pedig Rohrs- dorfból. A vasuti hivataloknak sehog sem fért a fejébe, miért kalandozik ezen jó ismerőse, a kazán, annyit ide oda a határon keresztül. Végül egy pénzügyi hivatalnokot figyelmeztette e ka- zánra, ki is egy lakatosnál azonnal kinyitatta azt s ime 3000 darab külföldi szivar találtatott benne, melyek ezen, többé nem „járatan uton” csempésztettek be.

(F. P.) **Incognito.** A valeria-utcai nép- könyhában a minap egy férfi jelent meg, kinek meglehetősen jó éltözése feltűnt. Egy kiszolgáló úrbolygó jölehet rosszalta, hogy még ily embere- k is ingyen jeggyel kívánának ebédelni, az idegennek is juttatott a jegyekből. Mily nagy volt azonban bémulata, midőn e „szegény” em- ber a hólyg kezét megszorítván azt mondá: Én Tisza Kálmán vagyok.

(—) **Egyik fővárosi lapban** igen saját- ságos hirdetések szottak majdnem naponként megjelenni. Például: az okos hólygket felké-

rem, lépjünk velem házassági szándékkal le- velezésbe. Köszvényes, kopasz, sánta és be- teges vagyok, szerelmet és szépséget azért nem is várok, de öntelődöző készséget és hü gondozást. Sokáig úgy sem élek — 100,000 forintnyi vagyonomra nincs örökösöm. A zárt ajánlatok e lapok kiadóhivatalához czimzen- dok: „Barátság” czím alatt.” És itt egy má- sik: „Marsca! Lakásodat már nem ismerem. Ha változtatad, izend meg e hivatal utánj ily czímen: „A szolid hólyg”. — Azt írja aztán nehány nappal később a fentisített köszvényes és kopasz ur, hogy csakugyan talált egy sze- reteremé méltó vállalkozó özvegy menyecskét s kapott ezenkívül 364, mondd háromszáz hat- vanegy ajánlatot!!! Hanem Marsca hunguk még ez ideig semmit nem választott esdekő lovagjának, legalább nyilvánosan nem.

Vidéki hírek.

(—) **Ki hinné már ezt?** A debreczeni zenede a napokban fényes közönség előtt hangversenyt tartott, s a műsor csupa német dalokból állott. Úgy látszik, igen kevés hatá- sa van a debreczeni czípnok a zenede igazgató- jára. Vagy talán az ország magyar fővárosa is jobb szerez már idegen istenek oltárán ál- dozni?

(F. P.) **Hát engem ki pártol?** Nagyon divik mostanában az aláírás ivekkel járkálás; a hova az ember megy, mindenütt csak alá- írási iv. Itt a vizkárúsultak javára gyűjtöget- nek, amott négytelvi alapra, amoda valami hazai festmény megvételére, emide egy da- ráldra alapra tartják előbed az aláírasi ivet. Ily sok aláírasi ivvel tisztelegnek nem régiben egy öreg urnát, írja a „Szabadság” s csak ennyit mondatk neki: „Légyen szives ez ivet aláírni.” — „Kegyeskedjék ez egyetlen pártolói.” Az öreg ur végre kijött fejmájából s így so- hajtozott: „Hm, higgyék el uraim, önként igen pártolom, de hát ezen sok pártolás után ki fog engem pártolni?”

(F. P.) **Nem kell az ördögöt a falra festeni.** Egy szép délután a szeghalmi kórházban egy idegen sánta ember lépett be, írja ottani le- velezőnk. Az idegent a legnagyobb előzékeny- séggel fogadta a vendéglős és pinczér. A sánta javában litérezett és miután egyedül vendég volt, nem igen ügyeltel reá. Egyszerre csak azt veszi észre a vendéglős, hogy a sánta el- tűnt, s miután különben is ideges ember, a pinczérnek meghagyta, ha nem hozzák vissza a bitzelt, őket sántítja meg. Sehohsem talál- ták és miután egy kofától megtudták, hogy a helységből kifelé látott menni egy sánta em- bert, a pinczérnek is arra tartottak. S csakug- yan a helységben kívül fekvő hid mellett talál- ták. Rögtön nyakon csípték és kérdőre vonták, hogy mert megszökní, és azt is észrevették, hogy az ipse nem is sánta. A sánta (?) égre- földre esküdözött, hogy ő nem akart megszökní, csak a hidig akart eljőnni, hogy megpró- bálja, vajjon el bír e holnap idegig gyalogni. És különben is vissza ment volna. De ez a kifogás nem tetszett a pinczérnek, és hogy megbosszulja a sok lótag-futást, elkezdtekt ütni, és addig ütötték, míg valóságilag megsán- titották. Most már csakugyan megpróbálhatja, vajjon bír e gyalogni!

(F. P.) **Borzasztó szerencsétlenség.** A következő megrendítő esetről értesít benű- ket levelezőnk: Egy karczagi nő a mult na- pokban meglátogatta ugyanott lakó férjes leányát. A leány gyengékedett és megkére né- gyát, nézne ki a konyhába, mi főznek ma ebé- dre. Az anyi ki is ment, s miután a szakácsnéval holmi apróságokról fevesget, kivész a serpeny- yből egy darab pecsenyét és megkóstolja. A hus nagyon kemény lehetett, miért is úgy történt, hogy midőn az asszony le akarta nyelni a torján akarta. A cseléség véletlenül nem figyelt az asszonyn és így nem vették észre, hogy kinódott. Végre a szakácsné észre veszi és egy fozó kanállal igyekezett a hus- darabot letolni, de már késő volt, a szegény asszony megfult. A cseléség nagy sikoltozá- sára ki jött a nő leánya és midőn anyját élet- lentlenül látta fekdőni a földön, rögtön örlési rohamok lepték meg, mely szomorú állapot- ból még maig sem gyógyíthaták ki.

(F. P.) **Idill.** Szerelők, egy férfi mint bankár és egy nő mint pátfogólat. A nő ki- lönözök czimem nehány „rongyos forintot” kért kölcsön a férfitől, s midőn az pénzt nemcsak kérte, hanem követelt, az asszony felkapott egy köcsög tejet, s tőke, kamat és járulékek fejében a kölcsönös fejéhez vágta. A sor dulakodásra került, írja a „Nagyváradi” hol a bot és köröm- nek jelentékeny szerepök jutott osztályrészt.

— **Kísértet!** Temesvár Józsefkülvárosa alsóbb rendű lakóit nem kis izgalomban tartja egy szájról-szájra adott kísérteti mese. Nevez- tet külvárosi harang-utczájában ugyanis lakik egy Siegl névű szatócs, kinek, de méginkább kedves életjárának e napokban eszébe jut, hogy éjjei nem képmes álmodi, mert folytonos dobogás, zaj és nyögés hallatszik ki a szoba falaiból. A mint e szokatlan eseményt első iz- galomban tapasztalták, ijedten ugrottak ki ágyaik- ból, a szentelt gertyájt meggyújtották és aj- tósza imádkozás által válték a „jelket” hall- gatásra birni, azonban mindez semmit sem használt. Másnap reggel már az egész utca tudta a „kísértetről”: szlő mesét s ennek folytán nem lehet csodálni, ha az est bekö- szöntével egy sereg botor (f) férj jelent meg a szatócs kérdéses szobájában, kik nem any- nyira kíváncsiak, mint inkább remegve várták a történédoiket. A kísértet ideje elérkezett s a

tegnapi látma újra hallható lett. Ekkor a bá- tork legbátrabbja azon kérdést intézte a kísér- tethez: „ha jó lélek vagy, mond meg ki vagy?” mire a szellem válaszul adá, hogy ő ezeltől 21 évvel e háznak tulajdonosa volt, megvil- koltatott s esontjai a szobában elásatván, nyugalom mindaddig nem talált, míg marad- ványai a temetőbe nem vitettek; majd azor kérdésre, hogy hány éves volt, 54-szer kopa- got a falban, úgy kikopogtatta egyik kérdéző- nek évszámát is. A társaság a zaj lecsendesü- lése után tanácskozott a teendőről, végre ab- ban egyeztek meg, hogy a szobát füstölje ki, szóval a szellemet izzze el. A szatócs másnap reggel e kiváncsiságát — csakugyan a plé- bános el hozta, kiűl azonban azzal a tanítá- sál ön elbocsátva, hogy kísértetek nem létez- nek s hogy ók is jobban teszik, ha a kísér- tetről szlő mesével elhallgatnak. De a tanítás a szatócs és társairól a meggyőződést nem mosta le, sőt talán még jobban megerősítette őket botor hitükben. A kísértétről ezután a jó- zsefvárosi alkaptányi helyettesít hívták el é- jele a szobába, ki meg is jelent, de semmi- féle zajt nem hallott. A nép egész mesét fi- zött, már a kísértet történetéről. Így tőben látták, a mint a kísértet fel és alá járt a ház udvarán, meg arczát is letudták rajzolni, ru- házata testhez álló kabátból állt, melynek ujai hiányoztak. miután a kar nélküli kísértetnek azokra szüksége nincsen. Szóval, az egész bo- lond história mint megtörtént esemény képe- zte a művelten emberek beszéd tárgyát. A szoba, hol mindez álltolt meg történt, most valósa- gos bucsuzói helyére avattottak, a csodálkozók és kíváncsiak egymásnak adják a kilincset, mely körülmény a szatócs kárára épen nem válik, miután ily módon „kundschaftokat” szer- zett magának.

— **Rejtélyes bűnügyi eset.** Békésen f. hó 23-án Varga Ferencz kovásmester nejével a szomszédságból — hol Gábotr köszönteni voltak — este 8—9 óra közt hazafelé mentek. A nő lámpást vive előt ment, utána nehány lépéssel a férj. A mint egy kereszt pallohoz érték, s azon a nő nehány lépést tett, a férj pedig a pallók kereszt-metszésében követte, egyszer csak egy lövés hangzik, s a nő nagyot sikolta üszorog. — A hátulós részen oldalban lett találya, úgy hogy a lövés egész a háttercinget behatolt. Mivel volt a gyilkos fegyver töltve? tudni nem lehet, mert a maga szakmájában megyszerre ismert kitűnő orvos és mütő dr. Hajnal István urnak sem sikerült a testbe behatolt — mindenesetre ölése szánt — eszközt kivenni. Emberek emlékezete óta hallatlan eset, hogy Békésen orozva ember- ölési kísérlet tétetett volna. — A vizsgálat folyik. A jól táplált testű nő életben van, sőt reménytelőleg életben is fog maradni, a meny- nyiben — szerencsére — nemesebb szerv aligba megsértezt.

(F. P.) **Földrendés.** Késármúrók, márcz. 18-áról írják: Ma reggel 4 óra előtt nagy föld- rengésünk volt 1—2 egymásután északnyu- gatra jött lökése egy bűmből dörgés követ- kezett, mintha egy nagy ház dűlt volna le.

— **Leánykereskedés Magyarországon.** A „N. P. Journal” e czim alatt egy igen szo- morú tudósítást közöl, melyből részünkről a következők emeljük ki: A mult hónap Sopron város kapitánya a belügyminiszternek je- lentést tett, hogy Szekesfehérvárot két leányt öltel valálkózókna „eladták” s e szeren- csétlenek már urban vannak déi felé. A két leányt kísérték Nóbrozina mellett sűrgy ut- ján tartoztatották s Sopronon át hazájukba szállították. A belügyminiszter ez alkalommal a soproni kapitányt nemcsak a szóban levő esneknek, de általában az egész ország szél- teltében üzött leánykereskedés szigorú meg- vizsgálásával bizta meg. A kapitány a viz- gálatához mult hó 14-én fogott, kiterjeszté azt Budapest, Arad, Szekesfehérvár, Sopron, Szom- bathely, Pécs, Fiume és Triest városokra, s munkájában nem rég szerencsén elköszült. Terejedelmé jelentését az eredményről folyó hó 18-án terjeszté a miniszter elé; e jelentés már most elég világozottságot derít egy társadalmi felelyre, hogy kitégetés az illeletes közegek kellő erélyrel keresztülvigyék. A jelentés szer- int Budapest volna a leánykereskedés főszéke, hol az ugynevezett „táncziskolák”-ból többnyire a rendőrök feleségei, sőt maguk a rend- őrtörzök is a szegény sorsú leányokat, kik a csábításnak áldozatul estek, a rossz hírű há- zakba „elszerzik” ily bűnos kerítés vájja leginkább egy sz-fehérvári hírű ház tulajdon- osát, bizonyos Scherz Maasóit terhel, ki a fővá- rossal dénk üzleti összeköttetésben áll. — A bécsi rendőrgy által leánykereskedés miatt nyomozott Weissmann A. delamerikai agynök nő. h. 21-én P. Nádason elfogták s Sz.-Fehér- vára kísérték, mint a hol a legtöbb gaztettet elkövette. A bünvizsgálat büntársak nyomára vezetett, minők az említett Scherz Eisner és Tischer, kiknek vallomási szerint mult évi május elsőtől fogva — mintegy hatszor látogatta meg Weissmann Scherzet s tőle A m e r i k a számára tiz leányt vásárolt. Az elszállítás következő terv szerint hajtottat végre: a fozsállított Scherz házmaster, Elisner Jakob vagy pedig ameri- kai agynökök kísérték Olaszországh felé Ebhez Kanizán és Nabrezinán egy-egy pótszállít- mány csatlakoztak Pécsről és Fiuméből. Üdi- nyben a leányok véglegesen az amerikaiak adnak át, ki azután veltük Milanon át M a r s e i l l e s b e u t a z i k a v a s u t o n — s ott hajóra rakja őket — mely rendszert Montevideóban van egy Buenos-Ayresben köt ki az áldozatokkal. Itt aztán a leányokat különféle üzletekben elbe-

lyezik. A vállaltat Pécsét Heil Antal s Fümben Wiedner Bernát nevi kerítők állnak összekötésében. Igén vesélyes leánykufára ismertek a vizsgálat alatt bizonyos Berger Ignác nevű szombathelyi lakosban; ez Budapestnél egészen fiatal leányokat (többnyire varrónékat s cselédeket) csal el a vidéki városokba azon ürügy alatt, hogy majd az ottani kőházakban pénztárnoknői állomást szereznek nekik. Berger nővére hasonló üzlettel bír Kőszegen, kerítősége pedig Budapesten nyitottak üzlettel. A vizsgálatnál megbízott kapitány azt javasolja jelentésében a helygimnáziumnak, hogy az egész ügy a bírósághoz tessenek át, s hogy a gyuanval terhelte gyének valamennyien vád alá helyeztessenek.

Külföldi hírek.

(F. P.) **Magyar színmű** New-Yorkban. A new-yorki magyar egyület március 15-dikéig rendezes meg szokta ülni. Az idén szintén kegyeletes ünnepelt rendezett, s ezuttal a programot egy magyar darab előadásával szelcsbitette ki. Előadásra a „Vén bakancsos és fia a luszár”-t szelcsbitte ki.

(F. P.) **Borzaszt pusztítás** Azon vihar, mely e hó 12. és 13-dika közti éjjel dühögött, Németországban nagy pusztításokat tett. Posenből, Drezdából, Lipcséből, Kasselből, Düsseldorfból, s a német birodalom számos más helyéről jelentik, hogy a borzasztó orkán mindenütt ropant pusztításokat tett. Házakat rombolt szét, a legerősebb fákat ezer száma csavarta ki, vagy törte derékban ketté. Marburgban egy máj majdnem teljesen befejezett, 90 láb magas tornyot. A bonni műnster is nagy kár szenvedett. Egyik kisebb torny teteje borzasztó robaj közt esett le az utcára. A düsseldorfi új színház tetejének egy részét lekapták a szélvész, s a nézőtérben levő közönség nagy romlásra gerendák, cserepek, kövek stb. hullottak a színpadra. A színház azonnal ki kellett üríteni. A vihar Ausztriában, sőt Magyarországon is tett pusztításokat, de itt már vesztett borzasztó erejéből, mely Németországban erőket pusztított ki.

(F. P.) **Az angol hírlapok.** Az angol királyságban jelenleg 1642 hírlap jelenik meg, melyből Angliára 1276 esik. Londonban magában 329 lap jelenik meg, a vidéken 956, Walesben 57, Skóciában 152, Írországon 138. A hírlapok száma 1846 ban 551 volt, a hírlapok tehát 30 év alatt megháromszorozódtak. Az idén már 15 millió sterling töké van befektetve a hírlapokba, s nem kevesebb, mint 200,000 egység kap foglalkozást a hírlapok körül.

(F. P.) **Légherepült vonat.** Mult hetekben a Kölnből Franciaországba indult gyorsvonattal baleset történt. Egy lóporral megrakott kocsi ment keresztül a síneknek közvetlenül a vonat megérkezése előtt, de az ügyetlen kocsis nem tudott idejében keresztülrá hajtani, a vonat a kocsiha utközött, s az ütődés következtében a kocsin levő lópor felrobbant. A vonat iszonyú rázkódást szenvedett, csaknem valamennyi wagon nagy sérülést kapott, a kocsi ablakai mind betörték; de szerencsére az utasoknak nem esett komolyabb bajuk. A puskaporos kocsi szétzúdott.

(F. P.) **A pekingsi hivatalos lapból.** A kínai császár a hivatalos lapban megjelent hírcikkekben panaszkodik, hogy az istenek az idén kevés havat adnak. — A császár megparancsolja tehát a császári hercegeknek, miszerint szorgalmasan eljárjanak a templomban, hogy az istenek elégséges havat adjanak. Kung herceg a császár nagy bátyja, s annak kiskorúasa alatt a birodalom kormányzója, a császárhoz intézett kérelmében beparancsolja a mennyei birodalom szertartásmesterét Toingtehet, ki december 25-én annyira megfélekedett magáról, hogy a templomban, hol az egész udvar összegyűjt állt tisztelegni, az istenek hymnusának befejezte előtt jelt adott a távozásra, mi által az ábítat nagy csorbát szenvedett. A császár egy leiratában meghagyja a vallásügyi miniszternek, hogy ezt az „istentelen” szertartásmestert keményen fenytse meg.

UDONSÁGOK.

— Azon tisztelt előfizetőinket, kik még a folyó évre elő nem fizettek, egyszersmind azokat is, kiknek előfizetéseik máj végével lejárt, kérjük előfizetésük mielőbbi megújítására, hogy a lap szétküldésében fenakadás ne történjék. Tisztelettel, a kiadóhivatal.

(d.) **Közölte volt lapunkban,** hogy a gyuanvali bá alkalmával kisorsolt remek szépségű hörgött nő ruhát Mező Miklós ottani földirtókos nyerte meg, mostan mint biztos forrásból hallottuk, az ujonnan építendő ref. templom részére fogja azt kisorsolítani. Helyesen; nemesebb és jobb célra nem is fordíthatná azt, mintha az Isten dicőítésére emelendő imaház javára adja!

(ez) **Lesz már követünk is!** Mint halljuk a tozaji és u-kállói utcákon; valamint a főtérrel a vasuti állásig futó utcák kikövezését f. hó 30-án átfejezté utján egy vállalkozó zart ajánlat folytán kivette 102042 ft és 77 kr fizetésért. Az a különös, hogy a kikiáltási ár mellett senki sem akar árlejteni.

(ez. I.) **Folyó év ápríl hó 9-én** azaz vasárnap délután 3 órakor a „Polgári olvasó-

egyület” termében sorsolással egybekötött szavallati előadás fog tartatni. Belepti **át 10 kr leend, mely a sorsolásból begyűlt jövedelmével együtt a Tisza árvíz által sújtott szerencsétlenek segélyére fog adományoztatni.** A kisorsoláson való tárgy — melyet Sary Pál főjegyző ur kedves néve vásárolt e célra — egy pár gyönyörű virág váza leend, a 180 nyeregmű-szám közül az elsőben kiln-ott nyeregni a kifizető tárgyat. — egy szám ára 10 kr. Felhívjuk olvasónk figyelmét e nemes célú mulatságra, hol a mellett, a szerencsétlenek állékkel pár forinttal áldozhatnak, nemes évet is fognak találni.

(?) **Üzletnyitás.** Czukor Márton fiatal kereskedő, tisztelettel tudja a n. é. közönséggel, hogy Markó Pál Greidik és Teszter-féle házban levő fűszer és vegyeskereskedést által vette, melyet minden tekintetben a n. é. közönség kívánalmáinak megfelelően berendezett, s melyről bátran kimondhatjuk, mióta Czukor Márton e kereskedést elődjétől átvette, oly üzletforgalomnak örvend, hogy méltán foglalhat helyet városunk üzletei között. Ajánljuk mind a helybeli, mind a vidéki közönség pártoló figyelmébe.

(-) **Az árvíz roppat károkat okozott** és okoz Nagyfalva és Eszlar községekben s határainak. Mondják, hogy Bónis Barnabás megyei alispánunk terjedelmes földirtókálólag van százá holdnyi terület, melyet víz nem borítana. Beszlik, hogy nevezett községekben temérék ház összedől. Sajnos, hogy mindezeket csak szóbeszéd alapján közölhetjük, s nem akad azon vidéken egy vállalkozó, ki lapunkat hiteles tudósításával legalább ily esetben, olykor-olykor megörvendeztetné.

(-) **Méltó a munkás a jutalomra,** de hogy a jutalomban nem mindig részesül, tapasztaljuk e napokban. A törvény értelmében mindenki köteles a vizartól fenygetett védgátak megóvására s az árvíz kiterjedésének elhárítására segédkezést nyújtani, mi magában véve egyiránt méltányos és igazságos intézkedés és, azonban a törvényhozás megfélekedett arról is intézkedni, hogy az eként segédkezők némi mérsékelt díjazásban részesüljenek. — Pedig ezen intézkedésre annyival inkább szükség volna, mivel a segédkezők évről évre a folyamok szom-zásdásában eső kövöcsökkel teljestik, míg a távolabbi íkőkön semmi terhet nem érnek e részben, de ezenkívül legtöbbször olyan egyének szorítottanak a védgátak őrzésére sőt hideg, fagyos, szeles, havi, esős éjszakák egészségségük, sőt életük veszélyeztése, kik a védgátak fenmaradására vonatkozólag kevéssé, vagy éppen nem is érdekelvők! Suum cuique!

(-) **Az aztán még érdekes,** midőn a Tiszatétőtől fáradtan, kimerülten, éhen, szomjan hazakerkező munkás belép otthon udvarába, s ott az adóvegráhtól találkozik! Bizony, bizony akkor sajátságos fogalmakat alkothatnak magoknak az alkotmányos élet jótékonyaságáról. Pedig a mint hírlík, ilyen jelenetek is fordultak elő e napokban egyik rétközi faluban.

Beküldetés. A kemecsei népháza ez évi gyűlése apr. 11-én délelőtt tíz órakor fog megtartatni. Tárgyalj lesznek: 1. Előnkí jelentés. 2. Számvevő küldetésének jelentése. 3. Fartékalapról intézkedés. 4. Netalán indítványok tárgyalása. Kelt Kemecsen, 1876. márt. 26. Vitéz Mihály nk. a kemecsei népháza elnöke.

(d.) **Gyönyörű társaság** volt mostanában Nyirbaktán, mely egy csapat oláh cigányból állott, kik ahogy megerkeztek, rögtön ostrom alá vették a várost, s valamennyi lyukas stb. volt, mind megföldtük, s valamennyi hajadon volt, annak egy kevés pirítóser — ferjét jóltok a jövő farsangra. Sok bálmulója volt a férfiak öltözékének, s kivált felső köpenyök, melyeken 10—10 ludojas nagyságú és 7 l... nyomó e züst s gombok voltak, méltó vala a megnézésre. Ezek aztán a gazdag — koldusok!

(d.) **Lórántháza** mely levél? Szép hírből bő kiestél. Bizony ki. A mult hó 20-ka, ugyanis 2 rablás, 2 ablaktörés s egy fejbütös jegyzetettel fel ottan, meg pedig egy éj alatt. És az előjárók? — alusszák az igazak álmát!

(d.) **Vivat!** Nyirbaktá halad! Meglepetve vettük észre egy holdvilágtalan éjszaka, hogy a nagyvendéző szögletén lámpa világol, s mint halljuk, Grosz L. ur saját költségén fogja azt ellátni, bárcsak követésre találna e szép példa, s igaz legyen azo, jár, melykért már több polgár rendelt volna meg utczai lámpásokat. Egy pár ur egyén szereté, ha a lámpasor tencsak Baktán, hanem egészen Lórántháza végéig terjedne. No lám, már miért nem egy községgel odább. A jóból kevés is elég, legalább — kezdetnek.

(-) **Vörös kakas.** Mult hó 16-kán tűz volt Halász községben, azonban daczára a rohamos szélvésznek csakis egy ház lett a vész martaléka. Mondják, hogy a szomszédok lakadalmál fiatalás pisztolylövéseiből keletkezett volna a gyuladás, ideje is volna felhagyni azzal a lövöldözéssel, mely már annyi szerencsétlenséggel idézett elő.

(-) **Nagy riadás** támadt mult heteken Domrádon, midőn a közel eső töltésrészt megrepdelt és sülydini kezdett. A lakosok költöztek, hurcolkodtak hajlékukból a község magasabbban fekvő pontjaira s a rémület csak akkor csöndesült, midőn a Tisza némileg apadni kezdett. Nem csoda, a folyam felszine, mint szemtanúktól hallottuk, egyenlő magasságban állott a templom felső parkányzatával.

(-) **A peregrinusok** folyását szerepelnek megynékben, néhol ott hagyva a vendégsze-

reto gazdánál egyvált, néhonan pedig elvise halmát örök emlékül magukkal. Közébeb valami ilyen fajta j o m a d á r — I. barátunk azon tájtipját emelte elő, valószínűleg azon indokból, mivel veszélyesnek látta, hogy valaki oly termeket füstaklat használjon. Ilanem a károsult minden kapacitálás mellett is, nem kőszöni meg a tovaj szárnak, hogy az ő egészségi állapotáról csak így „sine me de me” rendelkezze a hivatalnok doktorok.

(d.) **Egy magyar vándor színesz járja** mostanában sorba a megyei városokat, ki társulatától maradt el, — s könyörödmányokat gyűjt, s saját szavaikkal megelégszik „n é h á n y hatossal is.” Thalia, Thalia, mivé lőnek papjai!

(-) **Históriába való dolog.** Egy veterán lelkes, ha olyasmit hallott, mit különben fontosnak érdekesnek, nevezetesen vagy nagy szerűnek szoktak nevezni, rendezen azt szokta mondani: „no hallja! ez csakugyan historíába való dolog!” — Hát bizony ilyen historíába való esemény az is, hogy a Nyiregháza 1872-ben tartott famosus követválasztás aktái, daczára, hogy azon idő óta, s főleg az 1875-ki választást megelőzőleg, szorgalmasan kerestettek, — csak is pár hete került elő s tétethettek a városi levéltárba. — Pedig mennyi érdekes adatot tartalmazhatnak azok az akkori szereplők, viselt dolgai!r! Anyit hallottunk belőlök, hogy az 1872-ki képviselőválasztás költségei a városnak több mint 100000 z s á z forintjába kerültek (valószínűleg olyan formán, mint I. Ferenc idejében a komáromi sáncok tintával befestése tízezer forintba), mig most a mult évi képviselőválasztásnál a miniszterium mindössze is harminczhárom forintot s néhány krajczárt utalványozott a város költségének fedezésére. Csak arra volnánk kíváncsiak, hogy hol a manóban kuttoghattak ezek az irományok ily huzamosan, s ki volt az ideig gondozó dajkák?

(d.) **Róvid hírek.** Örben e napokban egy szegény beteges asszony kutha ölte magát s csak 2 nap mulva találták meg holt temetőt. — A b i r ó v á l a s z t á s o k megkezdődtek megynékben is, s eddig mint értesültünk: Rohodon, Nyirbaktán, Páspetriében, Petneházán, Karászában és Besenyő községekben végezdött be. — A g y a r a h á z i r e f. lelkész állomása B a k ö k á r o t, az elhunyt pap jeles képzettségű fiát választották meg egyhangulag. — D o m b r á d o n legújabb hírek szerint a víz igen szomora pusztításokat tesz, s feltehető, hogy a község alsó részét egészen el fogja pusztítani, 22-én apadást észlelték.

Nyirfalombok.

XI.

(Miert nem áll jól a kalap? A lebu előtt. Nincs ellenség, — usák egymást! A ponyvairódlom. Jó tanács a magyar írónak. Kaleidoskop, mely a város malheurjeit mutatja. Haza haza cselekedés! Nincs nemeség van kegyelem.)

Most már, miután bemutatott a gyomor-nak, e legnagyobb földi hatalomnak köteles hódolatunkat, forduljunk meg egyet a vásárbán s tartusk szemlét a világ folyása felett.

Itt egy ur ember kalapot akar vásárolni, de egybe sem akar férni testének azon része, melyet sok nagyképű pöffeszkedő egyéntől cizinkézőgöl is ki lehetne kölesözni... próbált csárdás kalapot, kúrtó-dugót féldínyre alakít, esperesest, mind hiába! egyik sem áll jól egyik sem alkalmas. — Ah hisz ez Kappann lovag, kinek oly szép felesége van... most értjük már, miért nem pázol egy kalap sem a fejébe! Tetszik tudni miért? Azért, mert jókora agancsok nőttek a jámbor homlokán.

Ott a lebu előtt összegubahodott néhány markos legény s ugyan behatólag tanulmányozták a kopogtató rendszer alapján, melyeknek erősebb koponyája? mig végre, midőn már egyik-másik a gyepe harapott, érkeznek a rendőri közegek s elásírik a nyugtalan véru atyáknak. — Ilyen balgatag a magyar ember! ha nem ütheti a németet, törököt, rácot, — üti a maga fajtáját; hogy is ne, mikor nem az ő falujába való, aztán meg hogy mér ő reá olyan görbe szemmel nézni, csak legalább ha már más nótát huzatott is a cigányval mint ő, ne emlegetett volna holmi kölest meg kiköt?

Amott a ponyvairódlom ólesó termékeit árulja egy éles meg polgártárs, koronékt felfelolvasa rikécsoló hangon egynek-egynek tartalmát az elfuvalkodott poroszkiárló, vagy Dobos Gábor hős tetteiről, vagy „a bódögember inge és a beteg király” Tatár Péter fély badarságról, s ugyan jó vásárt csinál sílány és maszaglos árucikkeivel. — Magyar írők miért nem a ponyva számára dolgoztok? nem hevénének műveitek a könyvárusok nyakán, (ah tudnak miattok a boltban mozogni!) nem ismerétek fel a takarópapíron, melybe saját vagy szalmit göngyölt a bótos számotokra, — saját költeményeitek, vagy tudományos buvárdokaitok eredményeit!... emitt egy enyves kezű kurta kalárnár csiptek meg a szemfalurossok s nyomtatékosan és kézzelfoghatólag magyarázták neki az „enym is tied értelem és határvonalát... most egy elszabadult s neki szilajodott tulok csaknem felőlök bennünket, majd egy tántorgó atyafi könyököl ódalba, kicsi hájj majd leütött a lábunkról... az összeveszett kofák marakodása, a kintora fülserét zeneje, a jól beáldomozott magyarok pogány hajlój, lovak nyhógása, marhák bömblőése egész idegessé tették már, hát még ez a vadnóta, mely egy szubanc

ajkairól kalimpázók felérik: „ujju ujjú kordován cizimú, ez az én szeretőm, ez a — piszkos száju... el-el innen, megpédig sietve, mert ime Csálóka Péter közelget felénk, ő pedig csallatallanul pénzt kérne tőlünk kölcsön, természetesen a „nagy-haragot” bizván meg a fizetési kötelezettséggel. — Menjünk, keressük fel a cselédeket, sürgessük hogy vásároljanak be hamarosan, s kocogjanak hazafele, hogy idejében otthon legyenek, mert a házánl ugys nagy fergeteg készül ellenük, ha pedig majd este nem lesz, a ki fejjen, tüzi-féj hozza, malacokat étesen, süssön főzzön, röstöjön habarjón, ludat tönjün, tyukot, kacskát, pulykát számbavegen, a dobost meg hallgassa, terítsen, törögessen borogasson, — ezért is, de főleg azért, mert hiányozni fognak a bűnbakok, kikkel a honn levők pereljenek és házsártokodjanak, lesz akkor odahaza olyan vihar, haddelhadd, csestenper, hogy mellette elveszi minden nagyszerűségét a budai katasztrófa!

De hát már magunkat miként mentjük ki a hazulról megurás nagy büne alól? Teglegramtot kapunk? Nem hiszik el! Terminusunk volt? Ezt még kevésbé! — Eh mi nek mentegetőznünk! egy kis zivatart lesz ugyan, de hát abba nem halunk bele, hiszen eléggé bele edződtünk. Aztán meg az asszonyok áldott jó lelkék is ha olykor egész napon át zsebébekezdnek is, a világot sem sértenek meg a nagy parancsot: „a nap le ne menjen haragotokon...”

—Z. y.

Szerkesztői posta.

— Birta János urnak Demecserben. Minden rendben van, nyugott lehet.

— T. Tth. M. urnak P. Sz. Mihályon. A véka alá rejtett világhossz senkinek nem használ. — Az alatt mondták izemlése. — Azokból az érdekes csekságokból nagyon szeretne már valamit birni — Nyiregháza.

— P. I. urnak Ibrányban. Nem történt ott semmi feljegyzésre méltó? Váratk.

— Nyiregháza a n. é. helyben. Bocsánatot kérik, hogy czikke a mult számba nem jöhötet, de tárgyhalmoz, különösen pedig egy kis késeledelel volt az oka.

— Rózsaynak K.-ban. Barátom útnak a 12 ik számban megjelent vezércikkéért. Véd magad.

— Gávay Sándor urnak G.-be. Azokból a pikánt apróságokból nálunk is elférne valami nem csak a D... né. Azért csak be a regimntbe, de gyorsan!

— „Ilonához” című vers szerzőjének, N. K.-ban. Szerelmi válamosság közvetítésére nem vállalkozunk, kivált ha azok oly higlere vannak felesrevező mint ez.

— P. A. urnak Gáván. Várlak, S. Gy.-nek helyben. Majd hallgatás és nem ijesztgeted az embert, hogy még több ehhez hasonló verset is küldesz.

— Az én Xantippém. Ha no ezt a verset elolvassát, akkor lenne igazán Xantippe.

— A muzsa engem nem szeret. Nagyon látszik beküldött köteteméből. — Utánnaud folynak könyeim. Hiszi bizony a manó!

— Othello. Olvasd, miképpen nagyrajtai Zajtay nótárus uram olvasva vala Pesten. — Ott forintot adtam egy gnyótáért. Nem is hiszitek, hogy meg ne bánta volna azt a nagy gavalléroságot!

Felölös szerkesztő: ANGYAL GYULA.

Főmunkatárs: Vitéz Mihály.

Üzleti értesítés.

A nyiregházi terménycsarnoknál márc. hó 24-én bejegyzett terményárak.

Piaczi ár.	Kereskedési ár.
Rozs 100 kilogram	6.60—6.70 6.75—6.80
Buzs	7.50—7.75 8.50—8.75
Árpa	0.00—0.00 5.50—5.40 5.50—5.70
Zab	6.40—6.50
Tengeri	4.15—4.20 4.20—4.25
Köles	4.00—4.10
Bab, tiszta fehér	0.00—0.00
Balkony	0.00—0.00 7.75—9.00
Káposztarepce	0.00—0.00
Leimzag	0.00—0.00
Kömörkora	0.00—0.00
Rendernag	0.00—0.00
Mak	0.00—0.00
Napraforgó olaj 100 kg	00—00 38.00—40.00
Szesz 2/11	—26% 25

Nyilt-tér.

Hirdetések

felvételére a legújanszabb árak mellett ajánljuk

A „SZABOLCS”

kiadóhivatala.